

Stanovisko Nejvyššího soudu SSR ze dne 30. 11. 1970, sp. zn. Tpj 28/70-XI.

Číslo: 9/1971

Právní věta:

Ohrozenie plynulej hospodárskej prevádzky alebo hospodárskej činnosti socialistickej organizácie alebo spôsobenie škody je znakom zákonnej skutkovej podstaty prečinu podľa § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. Výsledkami trestného konania musí byť preukázané nielen to, že medzi absenciou páchatela v práci a takýmto následkom je príčinná súvislosť, ale aj to, že páchatel takýto následok zaviniť úmyselne.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1970

Spisová značka: Tpj 28/70-XI.

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Pracovní kázeň, Přechin, Příčinný vztah, Zavinění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 3 odst. 3

140/1961 Sb. § 4

140/1961 Sb. § 6 písm. a

150/1969 Sb. § 8 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Odôvodnenie:

Najvyšší súd SSR po preskúmaní viacerých rozhodnutí súdov, ktorými boli odsúdení absentéri v práci za prečin podľa § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. zistil, že súdy nie vždy náležite skúmajú, či páchatel vynechávaním pracovných smien, resp. predstieraním práceneschopnosti spôsobil následok uvedený v citovanom ustanovení zákona (ohrozenie plynulej hospodárskej prevádzky alebo hospodárskej činnosti socialistickej organizácie alebo spôsobenie škody), resp. či nedostatky v prevádzke (v činnosti) alebo škoda sú spôsobené absenciami pracovníka, ktorého vec prejednávajú, a v akej miere. Pritom súdy spravidla celkom opomínajú hodnotiť subjektívnu stránku činu i so zreteľom na jeho následok. Rozhodnutia sa opierajú spravidla len o celkom všeobecné vyjadrenia zástupcov podnikov o ťažkostiach podniku z nedostatku pracovných síl a ich odraze na plnenie štátneho plánu, resp. hospodárskych úloh organizácie.

Podľa názoru trestného kolégia Najvyššieho súdu SSR takýto postup súdov odporuje § 8 písm. c)

Zákona o prečinoch.

Jednoduchá absencia v práci, bez následkov uvedených v § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb., je len porušením povinností z pracovnej zmluvy, ktoré na seba pracovník dobrovoľne prevzal a ako taká môže mať preňho len pracovneprávne následky podľa Zákonníka práce.

Iná je však situácia, ak pracovník sústavným vynechávaním pracovných smien ohrozil plynulú hospodársku prevádzku alebo hospodársku činnosť socialistickej organizácie, alebo takouto činnosťou zapríčinil vznik škody. Tu pracovník nielen porušuje svoje základné povinnosti z pracovnej zmluvy, ale okrem toho pôsobí nepriaznivo aj na hospodárenie podniku, voči ktorému sa k práci zaviazal. Absencia v práci a z tejto absencie plynúce negatívne následky pre organizáciu (podnik), u ktorej páchatel pracuje, tvoria dovedna podmienku pre použitie ustanovení § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. V tom zmysle musí byť trestným konaním preukázaná nielen absencia v práci a ťažkosti podniku z nedostatku pracovných síl, každé osobitne, ale aj príčinná súvislosť medzi konaním absentéra a následkami uvedenými v citovanom ustanovení zákona.

Nemôže byť pochybností o tom, že nedostatok pracovných síl v niektorých podnikoch, prípadne v celých výrobných odvetvách, pôsobí negatívne na plnenie ich hospodárskych úloh. Absencia v práci, najmä ak k nej dochádza vo väčšom rozsahu zo strany väčšieho počtu pracovníkov, v týchto prípadoch ešte zhoršuje už beztak nepriaznivú situáciu. V tomto prípade však nemožno pripísať absentérovi za vinu ťažkosti podniku plynúce z nedostatku pracovných síl, ale len ťažkosti plynúce zo zhoršenia situácie spôsobenej práve jeho absenciami. I v tomto prípade musí byť výsledkami trestného konania preukázaná príčinná súvislosť medzi absenciou obvineného a zvýšením ťažkostí podniku pri zvládnutí úloh.

Prečin podľa § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. možno so zreteľom na § 3 ods. 3 Tr. zák. spáchať len úmyselným konaním. Úmysel páchatela sa musí v zmysle § 4 písm. a) aj b) vzťahovať nielen na samo konanie – vynechanie pracovnej smeny – ale aj na následok uvedený v ustanovení § 8 písm. c) Zákona o prečinoch. Ohrozenie plynulej hospodárskej prevádzky, hospodárskej činnosti socialistickej organizácie, resp. spôsobenie škody nie je totiž ťažším následkom, aký má na zreteli § 6 písm. a) Tr. zák. Preto z výsledkov trestného konania musí nevyhnutne plynúť aj to, že absentér vedel, že svojím konaním takýto následok spôsobí (môže spôsobiť), a takýto následok spôsobiť chce (alebo bol aspoň s jeho spôsobením uzrozumený).

V konaní o prečine podľa § 8 písm. c) zákona č. 150/1969 Zb. nestačí len preukázať, že páchatel sústavne bezdôvodne vynecháva pracovné smeny (predstiera práceneschopnosť) a že podnik z nedostatku pracovných síl spôsobených prípadne aj absenciou pracovníkov má ťažkosti pri plnení svojich hospodárskych úloh. Vo všetkých prípadoch je nevyhnutné, aby z výsledkov trestného konania vyplynul aj záver o príčinnej súvislosti medzi absenciou v práci a vznikom následku uvedeného v zákone, i to, že takýto následok páchatel zaviniť úmyselne. Záver o príčinnej súvislosti i záver o zavinení páchatela sú **skutkové závery** a musia byť ako také podložené dôkazmi vykonanými v priebehu trestného konania, a z týchto dôkazov musia logicky a jednoznačne vyplynúť.